

КОНЦЕПЦІЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ЕКОНОМІЧНОЇ КІБЕРНЕТИКИ

К.п.н. І.А.Горчакова

Донецький національний технічний університет
Україна, м.Донецьк
timchira@i.ua

Особливість підготовки до економіко-математичного моделювання (ЕММ) економістів - кібернетиків обумовлена тісним взаємозв'язком діяльності такого роду з професійною діяльністю фахівця. Інформатизація, становлення і розвиток постіндустріальної цивілізації вносять суттєві зміни в сутність діяльності з ЕММ студента у вищій школі, економіста на виробництві, забезпечують перехід на якісно вищий рівень використання математичних методів. Соціально-економічні та технічні фактори суттєво впливають на зміст, структуру та організацію процесу формування знань та вмінь з ЕММ, вимагають внесення своєчасних коректив у відповідну підготовку студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів, адекватних перспективам розвитку сучасного інформаційно-технологічного суспільства.

Аналіз результатів констатуючого етапу нашого дослідження показав, що рівень підготовки з ЕММ студентів помітно відстає від вимог сьогодення на всіх її етапах. Після закінчення вивчення блоку економіко-математичних дисциплін студенти не володіють достатніми вміннями та навичками побудови і використання моделей, інтерпретацій результатів, отриманих за моделюванням. На старших курсах студенти допускають грубі помилки під час переходу від змістовного до формального описання проблеми, не набувають навичок здійснення професійно важливих видів діяльності з ЕММ. На етапі констатуючого експерименту виявлено недоліки у змісті підготовки з ЕММ, інформаційно-методичному забезпеченні дисциплін.

Проведений констатуючий експеримент виявив необхідність оновлення змісту професійно-орієнтованих і дисциплін загальноекономічної підготовки з урахуванням того, що соціально-економічні системи представляють собою слабо структуровані системи, для моделювання котрих недостатньо чисто

технічного підходу, а потребуються нова ідеологія моделювання, яка передбачає також схемний і формально-математичний рівні формалізації з низкою переходів між ними.

Ретроспективний огляд літератури щодо структури діяльності з ЕММ показав, що це питання розглядалося переважно з позицій етапності протікання процесу. Добре відбиті укрупнені етапи діяльності з економіко-математичного моделювання від початку - постановки цілі до кінця - отримання знань за допомогою моделі при всій своїй правильності у повній мірі не дають повного бачення картини розгортання відповідних розумових процесів, а тому і можливості врахувати це у процесі розробки прицільних методик формування професійно важливих видів діяльності з ЕММ.

У зв'язку з цим, поряд з зовнішньо-етапним підходом до аналізу діяльності з ЕММ, нами розглянуто її протікання також у внутрішньому розумовому плані, де за структурні складові обрано найчастіше вживані при цьому прийоми спостереження, експерименту, аналізу, абстрагування, синтезу, гіпотез, аналогій з детальним їх обґрунтуванням. Виявлена в такий спосіб внутрішня структура діяльності з ЕММ, узгоджуючись в основному з традиційним зовнішньо-етапним підходом до аналізу діяльності з ЕММ, суттєво його доповнює, що виявилось принципово важливим в плані визначення теоретико-методичних основ підготовки до діяльності такого роду.

У доповіді мова піде про концепцію підготовки майбутніх економістів – кібернетиків до ЕММ, яка ґрунтується на означених вище підходах з провідною спрямованістю на забезпечення відповідності тим змінам, які відбуваються в науці, техніці, технологіях, економіці та в системі підготовки фахівців з метою постачання на ринок праці конкурентоздатного спеціаліста.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Горчакова І.А. Підготовка студентів – кібернетиків до моделювання соціально-економічних систем як педагогічна проблема// Конкурентоспроможність в умовах глобалізації: реалії, проблеми та перспективи: Матеріали п'ятої міжнародної науково-практичної конференції / За ред. Саух І.В. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка 02 – 03 червня 2011 р. – С.333 -337